

מפגש עם שר החקלאות

- מרביצים לנו, צדיק ורע לו. יצרנים בכפר שפרשו אומרים תודה כל יום שלא נכנסו לרפורמה. אנחנו פריירים, כי אלה שפרשו עשו טוב.
- מפקירים את הרפתות בפריפריה, כמו רמת הגולן, שאין להן סיכוי לגדול.
- המכרזה תוביל למעבר חלב מהקטנים לגדולים, מהחלשים לחזקים, מהפריפריה למרכז וגם מהמושבים לקיבוצים. בית המשפט יתערב ויבטל את התכנון כולו.

שר החקלאות – שלום שמחון

- באולם הזה התקבצו רפתנים שנחשבים לטובים בעולם ואני מצדיע לכם.
- משטר המכסות בענף החלב נשמר עד כה עם הגנות, ככל שניתן.
- ברפורמה היה איוון בין רפתנים מעולים לבין מדיניות ממשלתית ועל האיוון הזה צריך לשמור.
- אני אומר דברים שגם לכם קשה לשמוע.
- אני רוצה לייצב את חוק החלב שיבטיח את עתידו של משטר המכסות והתכנון בישראל ל-50 שנה הבאות, כדי שהעוסקים בענף יוכלו להתפרנס ממנו גם בעתיד. אני מתכוון לדחוף את החוק ולהגישו בקרוב לחקיקה בכנסת. יש לי דיבור עם האוצר והחוק יעבור.
- אני חרד למה שקורה בענף – יש בו שונות גדולה, בין הקטן והחלש לבין החזק והגדול. ע"פ הנתונים שרחל בורושק מפרסמת, יש פער של 19% ביניהם וזה המון. לנהל ענף עם מרווחים גדולים זה בעיה.
- מחיר המטרה לוקח בחשבון את ההפסד של הקטנים וזה עושה טוב לחזקים.
- זה אכן, לא פופולרי לדרוש מהם לשלם 2 שקל לליטר לעומת 1.25 ששילמתם קודם.
- בסוף, התהליך יתרום גם לכם ויאפשר למי שכלוא בענף לצאת והוא לא יקבל יותר מכסות – הן יחולקו בין הנשארים בלבד. הגדולים יגדלו ויוכלו להתפרנס מהענף.
- אני לא אשפיל את אלה שיוצאים, זו המכסה שלהם ומגיע להם מחיר הוגן שיוכלו להתפנות בכבוד.
- אין לי כוונה להזיק לכם, אלא רצון עז לייצב את הענף וצו החלב יעבור, בעתיד הקרוב, ל"חוק החלב". ■

המקסימום שהוא מוכן והמועצה תקבע את מחיר שיווי המשקל. כל מי שקונה ומוכר עובד מול מועצת החלב. זה עובד עשרות שנים באירופה ושר החקלאות הנחה את מנהל המכסות ליישם את זה בארץ. הקמנו ועדה לבדיקת ההיבטים התכנוניים והמשפטיים.

אבשלום דולב – יועץ ההתאחדות לנושא המכרזה

- הנושא נבחן לפני עשר שנים ודנמרק בנו את המודל במשך שלוש שנים בין החקלאים ולאחר הסיכומים שלהם, חוקק משרד החקלאות חקיקה מסודרת לפני הפעלת השיטה.
- כך ראוי לנהוג גם בישראל ושיטת המכרזה צריכה להתאים למצב החקיקה, שכרגע אינה אלא צו חלב שנותן רישיון שנתי ליצור כמות נתונה של חלב, בתנאים מוגדרים.
- התפקיד המרכזי של התכנון הוא לדאוג לאיוון אינטרסים, בין הדאגה לפרנסתם של היצרנים הקטנים שרובם בפריפריה לבין אבטחת אספקה סדירה של מוצר חיוני.
- הרעיון, כפי שהוא מוצג כרגע, עלול להקריס את משק החלב, בעיקר בבתי המשפט.

דברי יצרנים בכינוס

- הענף על סחרחרות נוראה וזקוק לכמה שנים של שקט.
- בצד הדאגה לפורשים מהענף צריך לתת לאלה שבחרים להישאר בו להתקיים בכבוד.
- הצעת השר עלולה לפתות הרבה יצרנים לצאת וחלק גם לקנות במחיר גבוה ולהסתכן כי זה לא כלכלי. המחירים לא סבירים בתנאי הרווחיות הנוכחים.
- המשק המשפחתי עלול לקרוס בתוך חמש שנים והענף יעבור לבעלי הון כמו בענף הלול.
- ביטול זכות ראשונה לחברי המושב תפגע קשה ברפתנים ביישוב ובתשתיות המשותפות שנבנו.
- כל רפתן שסוגר מחליש את הענף ולכן צריך להילחם על כל יצרן שיישאר.
- תמיד יהיו כאלה שירצו לפרוש, מסיבות גיל ובריאות והמדינה צריכה לסייע בידם על ידי פריסת תשלומי המס ואלו אף לבטל את המס על המכירה.

שר החקלאות משיב לחקלאים

נאות רבות של יצרנים התכנסו ב-30.8.07 באולם כהן במתחם משרד החקלאות, בהרגשה עמוקה של טלטלה עזה בענף החלב. שר החקלאות ביקש להיפגש עם הרפתנים כדי לשמוע את דעתם על הרעיון לשינוי שיטת ניוד המכסות וגם להסביר את המניעים לשינוי. לפניכם תמצית הדברים שנאמרו בכנס, שנמשך למעלה משעתיים, ובו האזין שר החקלאות בקשב רב לכל הדוברים ואף סיכם את המפגש.

שייקה דרורי – מנכ"ל המועצה, מסביר את הצורך בשינוי השיטה:

- סיום הרפורמה – 187 רפתות לא הגישו דוח ביצוע ראשון. 26 רפתות לא הגישו בקשה לרפורמה. 100 יצרנים, לערך, לא יהיו מוכנים כלל לדרישות הרפורמה.
- מחיר מטרה ממוצע – יש שמרוויחים פחות ויש יותר. הפערים גדלו ומעל ל-100 רפתות מפסידות.
- סגירת רפתות – עד כה נסגרו כ-400 רפתות ובשלוש השנים האחרונות, כמעט ולא נסגרות רפתות. בשנתיים האחרונות אין ניוד מחוץ ליישוב.
- שמירה על תכלית ראויה – המטרה לנהל ענף מתוכנן שיש לו כלים קיימים כמו מחיר המטרה ותכלית ראויה. על פי המציאות היום שבה המערכת נתנה אפשרות של שותפויות, שירותי חליבה, אומנויות, החיבור בין החקלאי לייצור החלב מתרחק.
- המודל – ניוד רק בין יצרני החלב הקיימים, הפרדה בין מגזרים ועדיפות למשק הקטן. המוכר יודיע למועצה שהוא מוכר את כל מכסתו עם מחיר מינימום. הקונה יודיע את